ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΕΡΗΜΟΥ

ΤΟΥ GUSTAVE KAHN

Ο ΤΥΦΛΟΣ ΒΕΔΟΥΪΝΟΣ

ΥΧΤΩΝΕ....

— Παῖξε μας τίποτε, γέρο! εἶπε ὁ λοχίας τῶν ζουάβων στὸν τυφλὸ ποὺ εἶχε φονάξει στὴν παρέα του, στὸ ἀράπικο ἐκεῖνο καφενεῖο τῆς Μπαμπαντριάζ.

Ὁ γερο τυφλὸς ἄρχισε νὰ παίζῃ μὲ τὸ αὐτοσχέδιο ὄργανό του μιὰ θλιβερὴ μελῳδία, πολὺ ἀργή. Ἔπειτα ἡ μελῳδία ἔγινε σιγά—σιγὰ πιὸ γοργή, ἡ δοξαριὲς χορηγορες καὶ τρομπονλαστὲς καὶ τότε ὅλα τὰ κελαδήματα τῶν πουλιῶν βγῆκαν μέσα ἀπ' τὶς χορδὲς τοῦ ὀργάνου του, ἀπὸ τῆς καρδερίνας μέχρι τοῦ ἀηδονιοῦ. Τέλος σταμάτησε κι' ἀνασπεναξε :

— Μαιτρονκά! Μαιτρονκά!...

Ἂν ὁ γέρο Ἀχμὲτ ἤθελε νὰ σᾶς διηγηθῇ γιὰ τὴν Μαιτρονκά, εἶτε ἕνας σπαχῆς, ποὺ πλησίασε ἐκείνη τὴ στιγμὴ τὴν παρέα τῶν ζουάβων, θ' ἀκούγατε μιὰ πολὺ ὡμορφη ἱστορία.

— Μαιτρονκά! Μαιτρονκά! ἐπανελάμβανε κλαψάρικα ὁ τυφλός, σάματος νὰ καλοῦσε μιὰ μακρινὴ ὕπαρξι.

— Χαρήσου μας τὴν ἱστορία σου, γερο, εἶπε τότε ὁ λοχίας. Τὰ παιδιὰ ἐδῶ εἶνε ὅλα καλὰ καὶ θὰ σ' ἀκούσουν μὲ εὐχαρίστηση.

Καὶ ὁ τυφλὸς ἄρχισε νὰ διηγῆται τὴν παρακάτω ἱστορία :

Τὸν καιρὸ ἐκεῖνο, ὁ Ἀχμὲτ πλανιόταν στὴν καλύβα, παίζοντας τὸ φλάουτό του. Εἶχε φύγει ἀπὸ τὸ «ντουάρ» του, ἀποζητώντας τὴν τύχη του. Ἐγύρτανε ἀπὸ τὶς ἀβάσεις τοῦ Νότου, καὶ πήγαινε πρὸς τὸ Βορρᾶ, πρὸς τὶς σολατέϊες. Παντοῦ, ἀπ' ὅπου περνοῦσε, κέρδιζε μὲ τὰ τραγούδια του ἐκεῖνος ποὺ τοῦ ἔδιναν τὴν πεντάρα τους καὶ ἀπαιωνόνταν τὸ κελάδημα ὅλων τῶν πουλιῶν, ὅπως τὸ εἶχε μάθει ἀπὸ παιδὶ ἀκόμα. Ἔτσι ἔφτασε στὴν ἄκρη τῆ Μεγεντιά. Μιὰ μέρα, καθὼς ἀναπαυόταν ξαπλωμένος στὴν ἀγάπη του, κάτω ἀπὸ κάτι ψηλοὺς τοίχους, ἄκουσε μιὰ φωνὴ ποὺ τὸν φώναζε :

«— Αἴ, σύ! νέε μουσικέ, παῖξε τὸ φλάουτό σου καὶ σφύριξε τὸ κελάδημα τοῦ ἀηδονιοῦ. Νά, πάρε αὐτό!

«Ἕνας ἀσημένιος παράς ἔπεσε στὰ πόδια μου καὶ ἔκαμα καὶ σφύριξα. Ἔπειτα μοῦ φάνηκε πὼς μὲ καλοῦσε μιὰ γλυκειὰ φωνή:

«— Τραγούδιτή, ἔλα 'τ' ἐδῶ!

«Ἀπὸ ποῦ, ὥμορφη κυρά μου; εἶπα γιατί ὁ τοῖχος ὀρθοντανε ψηλὸς ἀνάμεσα σὲ μένα καὶ στὴ νέα, ποὺ μὲ καλοῦσε.

«— Περιχώρησε καμιὰ πενηνταριὰ βήματα δεξιὰ καὶ θὰ βρῇς τὸν τρόπο νὰ πηδήσῃς κοντά μου, μοῦ ἀποκρίθηκε ἡ ἰδια γλυκειὰ φωνή.

«Ἐγὼ ὑπάκουσα. Περιχώρησα καὶ βρῆκα ἕνα σωρὸ πέτρες. Σκαρφάλωσα ἐπάνω στὸν τοῖχο καὶ ἀπὸ κεῖ πήδησα μέσα σ' ἕνα κιόσκι. Μιὰ γυναῖκα παρουσιάστηκε τότε μπροστά μου καὶ μοῦ εἶπε :

«— Κύτταξε τὴ Μαιτρονκά, ποὺ μαγεύτηκε ἀπ' τὸ τραγούδι σου.

«Κι' ἐγὼ τότε τὴν κύτταξα θαμπωμένος. Πέτταξε χάμω ἕνα ἄσπρο μπορνούζι ποὺ φοροῦσε καὶ μοῦ φανερώθηκε μισόγυμνη καὶ στολισμένη μὲ μαργαριτάρια. Μοῦ ἅπλωσε τὰ χέρια της κι' ἐνὼ ἔπεσα μπροστά της, στὰ γόνατα...

«Ἔσβησε τότε τὰ δαδιὰ καὶ τὰ καντήλια καὶ ἐξήσαμε μαζὶ τὶς ὧρες τῆς ἀγάπης. Σὲ μιὰ στιγμὴ ὡστόσο μοῦ φάνηκε πὼς ἄκουσα ἀπ' ἔξω κάτι φωνὲς ποὺ φώναζαν: «Μαιτρονκά! Μαιτρονκά!» καὶ ὅτι κάποιος χτυποῦσε τὴν πόρτα τοῦ κιοσκιοῦ. Μὰ ἴσως νὰ ἦταν ὄνειρο αὐτό, γιατὶ δὲν ἤξερα ποιὰ ἂν ζοῦσα ἢ ἂν ὀνειρευόμουνα...

«Κοντὰ τὴν αὐγή, ἡ νέα μοῦ εἶπε :

«— Φύγε τώρα! Δὲν πρέπει νὰ σὲ βροῦν ἐδῶ. Μὰ θὰ ξαναγυρίσῃς πάλι τὸ βράδυ. Πρόσεξε τὸ δρόμο ποὺ θ' ἀκολουθήσῃς καὶ μὴν πῇς κανενὸς τίποτε γιὰ μένα!

«Ἔφυγα καὶ ξαναγύρισα τὸ βράδυ. Κι' αὐτὸ κράτησε ἔτσι μέρες ὁλόκληρες, ποὺ ἀπόμειναν τὰ διαμάντια τῆς ζωῆς μου!

«Ἡ Μαιτρονκὰ ἦταν γυναῖκα ἐλεύθερη. Εἶχε πολλὲς ἀγάπες στὴ ζωή της κι' ὅλοι σ' ὅσους εἶχε χαρίσει τὰ χάδια της, τὴν ἐλάτρεναν, γιατὶ ἦταν πολὺ ὥμορφη. Εἶπα : ἡ Μαιτρονκὰ ἦταν πολὺ ὥμορφη καὶ τὴν ἀγαποῦσαν πολύ.

«Ἕνα βράδυ, καθὼς τοιμαζόμουνα νὰ πηδήσω στὸ κιόσκι της, κάποιος μὲ χτύπησε ξαφνικὰ στὸ κεφάλι. Ρίχτηκα ἀμέσως πρὸς τὰ πίσω, μὰ τὴν ἴδια στιγμὴ ἔνιωσα νὰ μὲ κρατοῦν γερὰ χεροπόδαρα. Συγχρόνως ἄκουσα μιὰ φωνὴ νὰ μοῦ λέῃ :

«— Ἔχεις ἀκόμα καιρὸ νὰ κυττάξῃς... Κύτταξε!...

«Καὶ τότε κάποιος ὄρθωσε μπρός μου ἕνα ἀναμμένο δαδὶ κι' ἀντίκρυσα μὲ τρόμο ἕνα κομμένο κεφάλι! Τὸ κεφάλι αὐτὸ τὸ ἤξερα καλά. Εἶχε τὴ λαξευτὴ μύτη καὶ τὰ μάγουλα καὶ τὰ μάτια, κλειστὰ —ἀλλοίμονο!—σὰν σὲ μιὰ στιγμὴ ἀγάπης, τῆς Μαιτρονκά! Προσπάθησα νὰ ξεμύγω ἀπ' τὰ χέρια ποὺ μὲ κρατοῦσαν σφιχτά, ὅταν ἔνιωσα μιὰ φλόγα κι' ἕναν πόνο στο κεφάλι, κι' ἔπεσα λιπόθυμος.

«Πότε ξαναῆρθα στὰ λογικά μου; Ποῦ σκοντουφλοῦσα; Σὲ ποιες πέτρες χτυποῦσα; Στὸ τέλος μοῦ φάνηκε πως πλανιόμουν ἀνάμεσα σ' ἕνα πλῆθος. Καὶ μέσα σ' αὐτὸ τὸ πλῆθος, κάποιος μοῦ φιθόρισε στ' αὐτί :

«— Ὁ ἥλιος τὰ καίει τὰ μάτια, Ἀχμέτ. Καὶ σὺ δὲν ἔπρεπε νὰ κυττάξῃς τόσο πολὺ τὴν Μαιτρονκά!

«Κατάλαβα τότε τὴ δυστυχία μου, κατάλαβα καὶ γιατὶ ἤταν πάντα νύχτα γύρω μου. Κατάλαβα ὅτι μοῦ εἶχαν βγάλει τὰ μάτια '... Ἔ, αὐτὰ μια χαρωπὴ λύπησε κι' ἀποζητήσα νὰ πάσω ἐκεῖνον ποὺ μοῦ εἶχε μιλήσει ἔτσι. Μὰ ἐτοῦτες ἀκόμα ἄκουσα ἀγριεμένες φωνές :

«— Τί θέλει αὐτὸς ὁ σκύλος καὶ πάνω τὸ μπορνοῦζι τοῦ Μανσούρ; Βάρ' τον, Μανσούρ, δός του '...

Καὶ μ' ἔδωξαν μὲ μπαστουνιές... Ἐδιώξα καὶ μὲ χτυποῦσαν, ἔτρεχα καὶ μὲ χτυποῦσαν πάντα. Ἀποσαχρώνθηκα ἀπὸ μπορούσα γρηγορώτερα. Τί μποροῦσε νὰ κάνῃ ἕνὸς πλουσίου ἕναζ φτωχὸς ζητιάνος ;

«Ἀπὸ τότε περιπλανήθηκα χρόνια ὁλόκληρα καὶ περιπλανέμαι ἀκόμα... Ζητιανεύω, κι' ἀποζητῶ μέσα στὸ τραγούδι μου τὶς παλιὲς ἀξέχαστες ὧρες... Μαιτρονκά! Μαιτρονκά!».

. . . . . .

Οἱ ζουάβοι εἶχαν ἀκούσει μὲ σαγήνευση τὴν ἱστορία τοῦ γέρο τυφλοῦ. Τοῦ δώσανε, ποτῆρι ἐπάνω ἀπὸ ποτῆρι, νὰ πιῇ κι' ὁ τυφλὸς τοὺς εὐχαριστιοῦσε, ἀναστέναζε καὶ βογγοῦσε, ὥς ποὺ ἀποκοιμήθηκε....

GUSTAVE KAHN

—Αἴ, σύ, νέε μουσικέ, παῖξε τὸ φλάουτό σου, ἔλεγε ἡ φωνή...

ΑΠΟΦΘΕΓΜΑΤΑ

ΤΩΝ ΜΕΓΑΛΩΝ ΑΝΔΡΩΝ

Τὰ προτερήματα τοῦ ἀνθρώπου, ἀντιθέτως πρὸς τὰ ἐμπορεύματα, χάνουν τὴν ἀξία τους ὅταν ἐπιδεικνύονται.

Ζιραρντὲν

Τὰ παιδιὰ εἶνε μικροὶ ἄντρες. Οἱ ἄντρες εἶνε μεγάλα παιδιά.

Ντεσὰμ

Γιὰ νὰ χτίσῃ κανεὶς ἕνα ἀνάκτορο, χρειάζονται θησαυροί. Γιὰ νὰ ἐξασφαλίσῃ τὴ θέσι του στὸν παράδεισο, τοῦ ἀρκεῖ κάποτε μιὰ δεκάρα.

Ἐρατρὺ

Ἡ ἐλπίδα εἶνε ὁ ὕπνος τῶν ξύπνιων.

Μυσσὲ

Ὁ σκοπὸς τοῦ πλούτου εἶνε ἡ ἀγαθοεργία.

Διονύσιος ὁ Πρεσβύτερος

Ἡ Κυριακὴ εἶνε ἡμέρα τοῦ Κυρίου, ἀλλὰ καὶ ἡμέρα τοῦ ἀνθρώπου.

Λέων Γ'.

Ὑπάρχουν τρεῖς κατηγορίες καλλιτεχνῶν. Ἐκεῖνοι ποὺ ἐργάζονται μοναχικά, ἐκεῖνοι ποὺ κοπιάζουν στὴν ἐργασία τους καὶ ἐκεῖνοι ποὺ σπεύδουν, ἀλλὰ μένουν πάντοτε τελευταῖοι.

Οὐΐσλερ

Γιὰ τὰ μάτια τοῦ νοῦ δὲν ὑπάρχει τίποτε κακό.

Τολστόϊ